

Тема. *Як з'явилася книга.*

Матеріал уроку. « 3 історії книг», « Як з'явилася друкована книга» за Віктором Дацкевичем.

Мета. Розкрити дітям значення книг в житті людини, ознайомити з історією друкованих книг; виховувати бережне ставлення до книги, сприяти формуванню інтересу до читання; розвивати навичку читання, уяву, образне та критичне мислення

Обладнання. Книги. Опорні картки для переказування змісту прочитаного

Хід уроку

I Організація класу

II Актуалізація знань

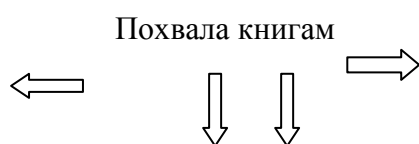
1. Активізація мислення

« Мозковий штурм»

- За що, діти можна отримати похвалу?(відповіді дітей)
- А чи можна хвалити предмет що є відгадкою до записаної на дошці загадки?
(Роз'єднати слова та прочитати загадку)

Недерево,азлисточками,
Несорочка,азшита
Неполе,азасіяне

- Складання асоціативного куща:

- Про що може йтись у розділі, що має таку назву? (Передбачення дітей)
Так, головними героями нового розділу будуть книги.(короткі повідомлення підготовлених учнів з різновидами книг: підручником, художньою книгою, словником, довідником, енциклопедією)
- Повідомлення теми та завдань уроку
- читання вірша Я. Щоголіва « Вчіться діти»(мовчки та хором)
- Словникова робота (Завдання пташки – розумашки)
(Слова надруковані на дошці, розділені вертикальними рисочками на частинки)
не злі ченна з'я вилася
кіль кість оче видно
з ма люнками ціну ється
за мислю вався відо мості(= знати, відати)
вигадані (порівн.з антонімом правдиві)
науково – популярними (термін пояснити)
(слова читати фокусуючи погляд на поділках, поясняти слова на основі асоціацій, порівнянь, образів)

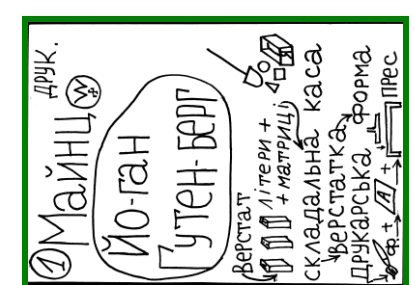
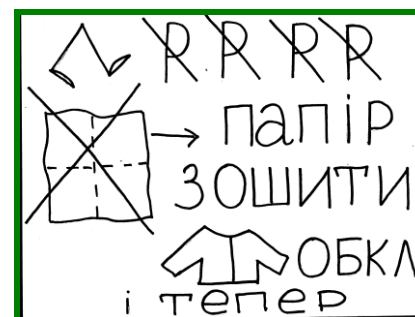
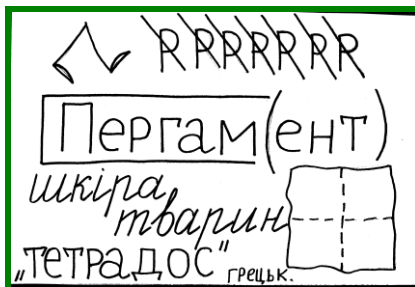
II Усвідомлення змісту

- Робота над вступною статтею « 3 історії книг»
(попередня робота: не читаючи, « поблукати» текстом очима та відшукати і пальчиком вказати на слова зі словничка)
- Читання статті « ланцюжком»
- Система позначок « Поміч» (опрацювання статті « Як з'явилася друкована книга» за Віктором Дацкевичем)

«знав» - + «не знав» - ? «цікаво» - ! «хочу знати більше» - *

(по ходу самостійного читання позначають для себе незрозумілі слова, вислови, по закінченню роботи на дошці утворюють «словничок» незрозумілих слів. Слова, що найпевніше викличуть труднощі попередньо надрукувати на картки)

1. Самостійне читання
2. Обговорення («Мікрофон»)
3. робота над малюнком
4. Повторне читання (один вголос, решта слідкують)
5. вибіркоче читання (уривки, що відповідають опорним табличкам.) Ці ж таблички допоможуть і в переказуванні прочитаного

100-і
1000-і
і і і і і і
майстерні
фабрики
друкарні

6. Робота в парах (« відновити послідовність» - прочитати(напівголосне читання) надруковані на кольорових листках уривки тексту і розмістити їх у необхідному порядку) Для перевірки на дошці продемонструвати кольорову шкалу

III Рефлексія

« Мікрофон» - « Я дізнався...»

« Мене зацікавило...»

. . .

Дом . завд.

Прочитати статтю « як диктор телебачення»

Переказати за допомогою опорних схем

Підготувати додаткову інф. з історії книг

(завдання для окремих груп учнів)

Тема. *Книги в Київській Русі*

Мета. Продовжити знайомити учнів з історією створення книг, навчати дітей аналізувати думки твору, формувати вміння працювати з науково – популярними текстами, збагачувати словниковий запас, удосконалювати навички читання

Матеріал до уроку. « Як жила книга за часів Київської Русі». За Олександром Єфімовим.

Обладнання. Картки зі словами, опорні схеми, ілюстрації з науково – популярних видань (Софійський собор, портрети князів, зображення битви з татаро – монголами)

Хід уроку

I Організація класу до уроку

II Перевірка домашнього завдання
(переказування, заслуховування повідомлень, читання)

III Актуалізація знань

* З'єднайте частини прислів'їв (відтворення та хорове читання)

Книга вчить,	·	·	тисячі людей навчас
Книга – твій друг,	·	·	розуму наберешся.
З книгою подружишся –	·	·	як на світі жить.
Одна книга без неї,	·	·	як без рук

* Повідомлення класних « науковців»(діти готували розповідь вдома) про державу Київська Русь

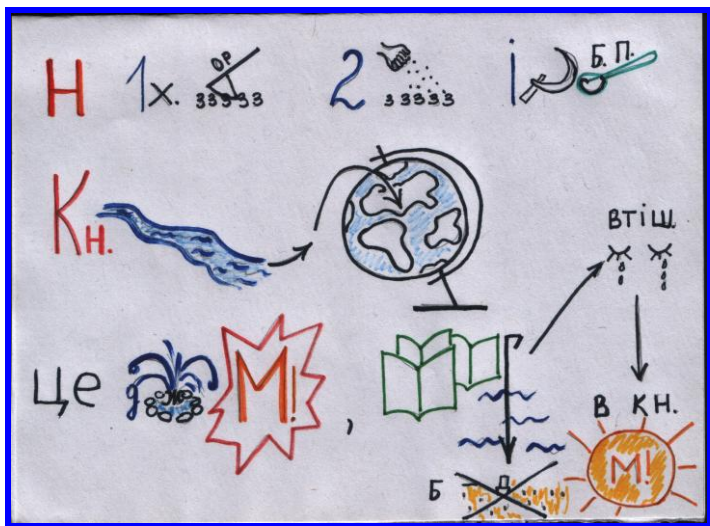
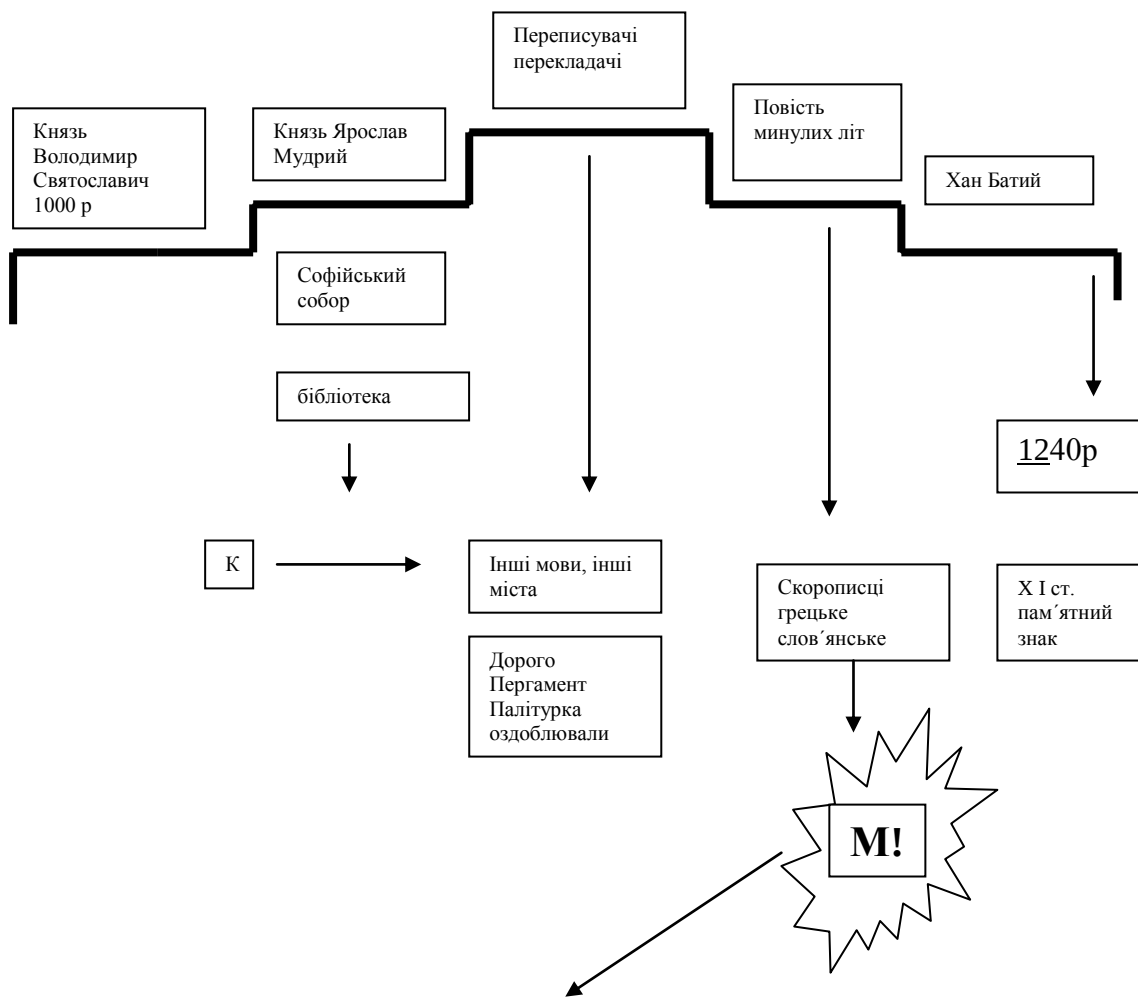
* Короткі « інтерв'ю» за прослуханням у рубриках: « Зацікавило», « Вразило»
« Засмутило»

* Робота з деформованим текстом (роз'єднай слова, віднови текст « Шукаємо скарб»)
«Умбезкнигякптіцябезкрил.

Яківоназлетітинеможе,такіумнедомислитьсядосконалогорозумубезкниг»
(Обговорення. « Займи позицію» : « Я згоден», « Я не згоден»)

IV Усвідомлення змісту

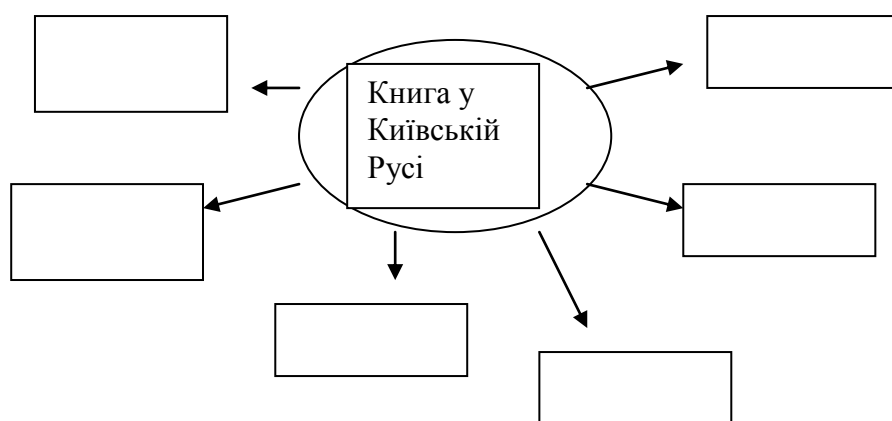
1) Словникова робота + візуалізація тексту
(на дошці)

- ❖ читання слів « по сходинках»
- ❖ що зацікавило
- ❖ про що здогадуєтесь (передбачаєте)
 - 2) Читання тексту (мовчки)
(чи справдились передбачення?)
 - 3) Читання « ланцюжком»
(Уявляємо себе ведучими науково – популярної передачі)
 - 4) Робота над малюнком + пошук відповідного уривка
 - 5) Переказування головної думки тексту за допомогою ейд. схеми
(Що ж за мудрість сяє нам зіркою з далеких часів?)

III Рефлексія

Створення асоціативного куща

Вправа « Я хочу сказати своє слово...»

Дом. завдання. Перечитати. Підготувати запитання до тексту.

Тема. **Перший український майстер книгодрукування.**

Мета. Ознайомити учнів з історією друкування книг в Україні; навчати усвідомлено читати текст науково – популярного змісту, коротко переказувати його зміст; збагачувати словниковий запас школярів

Матеріал уроку. « Друкар книг, перед тим не бачених». За Олександром Єфімовим

Обладнання. ілюстрації до теми, картки для запам'ятовування змісту

Хід уроку

I Організація класу до уроку

II Перевірка д. завдання. (міні – конференція)

III Актуалізація знань

1 вправа для розвитку мовленнєвого апарата (читання вірша з дошки з різною інтонацією та силою голосу)

Чому не завжди тепле літо?

Чому надходять холоди?

Чому калюжка льодом вкрита?

Куди поділися пташки?..

Відкіль струмить оце джерельце?

Куди проляже його путь?

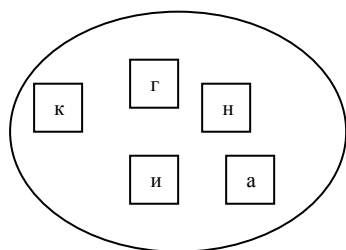
Чому? Куди? Коли і звідки?

І як це тільки може бути?!

(Н. Куфко)

Де ж, діти, шукати відповіді на ці питання?

Так!

Повідомлення теми і завдань уроку

2) Робота над ілюстраціями

3) Передбачення

- Що бачите?

- Хто це на вашу думку?

- Що ця людина тримає в руках?

· · ·

4) Словникова робота

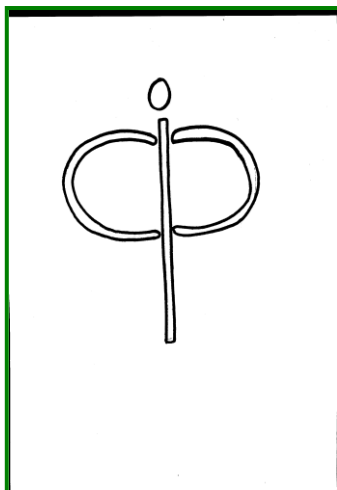
Іван Федоров

Петро Мстиславець

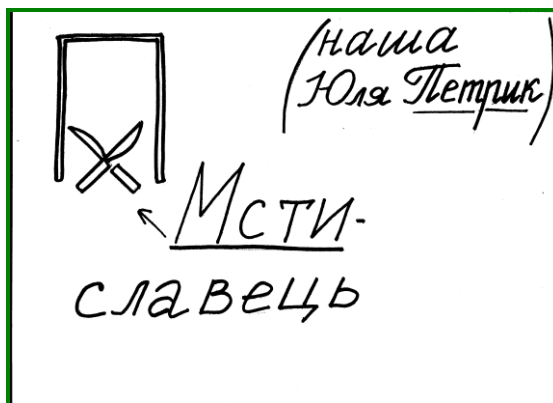
- Чи знаєте цих людей?

З цими людьми ми зустрінемося читаючи новий текст.

О. Єфімова

(Іван – руки в боки «Ф»)

(ножі , як символ помсти)

Писець
виводив
верстав сторінку
віддрукована
першодрукар

3) Слухаємо повідомлення « Хто такі апостоли? Книга « Апостол»»

IV Усвідомлення змісту

Робота в групах

(За методикою « 6 мислячих капелюхів»)

1) повторення правил роботи в групах

2) Білий ----- (збір інформації з довідкової літератури) Апостоли – учні Христа...та інше

Червоний ----- (ставлення до подій) Що сподобалось, вразило, зацікавило

Жовтий ----- (позитив) добре в історичній події

Зелений ----- (нові пропозиції, альтернативи, ідеї)

Чорний ----- (негатив)

Синій - ----- (підсумки)

3) Читання мовчки + відповіді на запитання щодо розуміння тексту

4) Слухання читця

5) Робота над завданням груп (звіт на листку)

(Можна працювати в парах чи індивідуально, а потім пропонувати учням уявити на собі капелюх певного кольору і працювати за методикою « мікрофон»)

6) Звіти груп

✓ Рефлексія

1) читання « ланцюжком.»

2) « Крісло мудрості» (бажаючі висловлюють думки про прочитане)

3) Робота над темпом читання (30 секундні заміри)

4) Розшифровка слів на могилі першодрукаря

Рудкар нигк дереп мит не ничебах

VI Д/з Переказати стисло, ілюстрації (за бажанням)

Тема. Школа Володимира Великого

Мета. Формувати уміння працювати над текстом, вникати у його зміст, формувати в учнів думку, що книги допомагають у навчанні, у пізнанні довколишнього світу, виховувати бажання більше читати.

Обладнання. Роздрукований, поділений на логічні частини текст (за кількістю парт) Кожна частинка іншого кольору.

Хід уроку

I Перевірка д/з

Вправа « Незакінчені речення»

Головна думка тексту...

Стислі перекази

II Актуалізація знань

1) Робота з ілюстрацією у підручнику

(передбачити хто зображений, ким є хлопчик, де відбувається подія, чому такий дивний одяг...)+ питання, що виникли у дітей за змістом малюнка

Підсумок: От і дізнаємось про те, що вас зацікавило із оповідання А. Лотоцького

Інформацію про автора подає підготовлений учень

III Усвідомлення змісту

Сильнішим учням запропонувати самостійне читання за методикою « Щоденник подвійних нотаток »

Решта дітей:

Слухання

Багаторівневе опитування

Що зацікавило?

Які події запам'ятали

Як називається дім князя

Де відбувалась розмова між князем та хлопцем

Чому якийсь хлопчик став героєм історичного оповідання

Читання мовчки (а в цей час робота « в колі» з 1 групою: нотатки – коментарі (чому)

Перечитування тексту « ланцюжком»

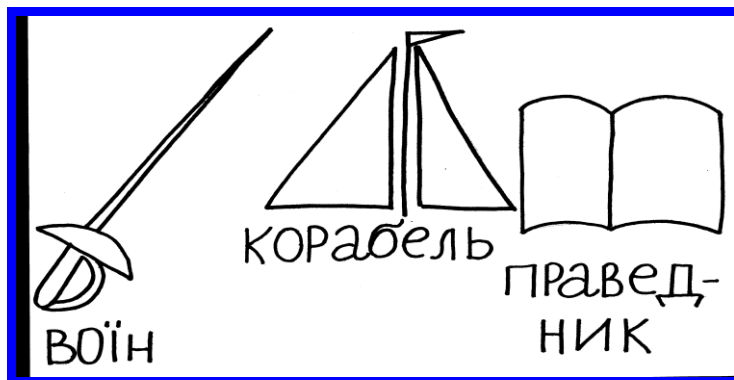
Ігрове завдання . «Віднови послідовність тексту» (робота в парах)

(Перевірка за відповідною кольоровою смужкою)

IV Рефлексія

Пов'яжіть змістом слова: Десятинна церква, монах Іларіон, 10 років, терем, Борис, школа, митрополит, золота гривня, письменник, Володимир Великий

Розшифруйте:

У Д/з

Скласти 5 запитань до тексту, переказувати прочитане.

Підготувати анотацію улюбленої книги

Тема. Узагальнюючий урок. **Звідки прийшла книга.**

Мета. Учити аналізувати прочитане, розвивати мовлення, підвищувати інтерес до книг, до читання; узагальнити вивчений матеріал

Обладнання: тестові завдання, виставка дитячих ілюстрацій, улюблених книг

Хід уроку

I Повідомлення теми та завдань уроку

Загадка (книга) Бачить – не бачить,
Чути – не чує
Мовчки говорить
Часом мудрує...

-Ми тепер знаємо, яким цікавим і довгим був до нас шлях такої звичної для нас книги. Ви уже встигли полюбити багато з них. І сьогодні ми поділимось один з одним отриманими враженнями.

II Презентація учнями анотацій улюблених книг, представлення ілюстрацій.

III тестування

1) Поєднай пари:

Монах Іларіон °

Першодрукар °

Помічник друкаря °

Винахідник друкованого верстата °

°Йоган Гутенберг

°Володимир Великий

° Ярослав Мудрий

° Петро Мстиславець

2) Доповни речення

Папірус з ...

Пергамент із ...

Папір із ...

Перші книги натабличках та ... дощечках.

3) Вільне письмо за опорними словами

(Хочу сказати ... вразило, цікаве, здалось дивним, найкраще запам'яталось, хочу дізнатись...)

IV « Крісло автора» Рефлексія

(за бажанням)